



# הקשר הטוב

## דינה פליקוביץ\* דינה פליקוביץ\*

להוביל ילדים חשוב שיהיה לי קשר טוב איתם, ולכן אני חייבת לארגן את המשחק. אסור לי כמורה להתנהל באופן אקראי מול התלמידים ולבעוט בכדור רק כי הוא הגיע אליי. אני חייבת לסרוק את השטח כל הזמן, להתבונן בכל התלמידים מאחוריי, מצדדי ולפניי. עליי להסתכל אחורה בזריזות ולהתעדכן בתמונה העכשווית כדי לטפל בכל בעיה ולהתמודד עם כל אתגר חדש שנוצר בכיתה. אחת הדרכים להתעדכן במה שקורה בכיתה היא לשאול את הילדים, לקבל מהם משוב, לנתח את הנתונים, להסיק מסקנות ולארגן את ההוראה מחדש.

לפניכם כמה דוגמאות למה שניתן ללמוד מתגובות התלמידים: כיצד התלמידים תופסים את אירועי ההערכה שלנו? לא פשוט להסתכל לתלמידים בעיניים ולשאול האם לדעתם היה המבחן הוגן. האם כל הנושאים תורגלו מספיק. "נראה לי שהמבחן היה יחסי הוגן. גם כי היו המון שאולות, וזה טוב אפי דבלי. ככה גם אם אתה נופל בשאלה או שגויים לא כל המבחן הוא אף, וגם ששני המון שאולות דומות זכיתם וזכרונם."

### האם התרגול למבחן עוזר לפתור את המבחן?

"כן, פתור את כל העבודה. העבודה ממש עזרה וזיממה משר. מה ששזר והרליס מאוזז למבחן זה שפתור את הקוזל ששחמ וזדקקי עם הששזוב של הזלרויוג."

"העבודה ממש עזרה, וזללל שהיא הייתה קשה, זה הקל למבחן. אם זה יהיה ככה למבחן, זה ממש ישזור."

### ניתן לאתר מצוקה אישית של תלמידים - מנהלת, יועצות ומחנכים תמיד נרתמים על מנת לסייע.

"זשזזש שלפני המבחן הייתי חוזה וזללל זה בקושי למצא. הרשטי שאני שזוט, אזלל זמללל המבחן זה המפוזללל זי זפרזללל."

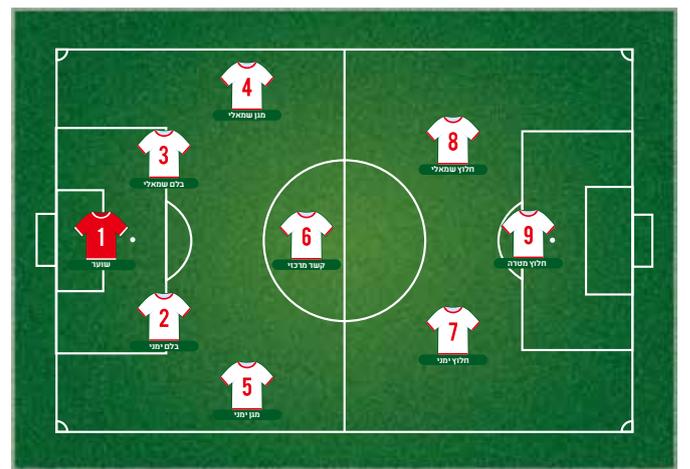
"הקשטי ארז, אזלל היו פשמים שללל הקשטי. למלזזה מקופת האליזה מרחוק"

"עזי אנסו להתרכז יותר ששיסורים כי ממש קשה זי להזין את החומר זשז. כששני אומצת מהזיז וזלל זכיתם, אזלל יש הרבה הסחות דבלי וקשה להתרכז ששיסור."

"אמא, אני קשר מרכזי!". כך סיפר לי בהתלהבות ינאי צעיר בניי. בגיל 11 זכה ינאי להיות קשר מרכזי בקבוצת בית"ר פרדס חנה. ליבי התמלא גאווה שסוף סוף יש כדורגלן במשפחה שלנו. **ינאי:** "ינאי, מהו תפקידו של הקשר? תמיד חשבתי שיש תפקיד אחד וזה השוער, והיתר רק רצים אחרי הכדור ורוצים לבעוט לשער."

**ינאי:** "אמא, הקשר נמצא בין החלוצים לבין הבלמים ורץ על כל המגרש גם בהתקפה וגם בהגנה. הוא מארגן את המשחק, מעביר את הכדור מהבלמים לחלוצים ולהפך או מוסר את הכדור לצדדים."

**ינאי:** "נשמע שיש לך הרבה עבודה. איך בעצם עושים את כל מה שאמרת? איך מארגנים את המשחק במהירות כזו?" **ינאי:** "כדי לארגן את המשחק, הקשר צריך להרים את הראש ולהסתכל איפה השחקנים נמצאים, על מנת לדעת למי למסור את הכדור. הקשר צריך להסתכל אחורה ולראות איפה נמצא כל שחקן, כי יכול להיות ששחקן מהקבוצה היריבה יבוא מאחורי גבו ויחטוף את הכדור." המשכתי לבדוק ומצאתי כי המערך נראה כך:



מערך ושחקנים בכדורגל

כדי שאבין את משמעות התפקיד שלו, שלח לי ינאי קישור לסרטון של [ציאבי](#), קשר הנחשב לאחד הטובים בעולם. בפעם החמישית שצפיתי מרותקת בסרטון כיצד ציאבי חושב במגרש? הבנתי כי עבודת הקשר דומה לעבודת המורה. כדי שאוכל

\* ד"ר דינה פליקוביץ' - מורה לכימיה באורט שמעון פרס יקנעם עילית בעלת תואר ד"ר ברפואת שיניים, האוניברסיטה העברית בירושלים, [מועמדת לפרס טראמפ להוראה איכותית 2021](#)

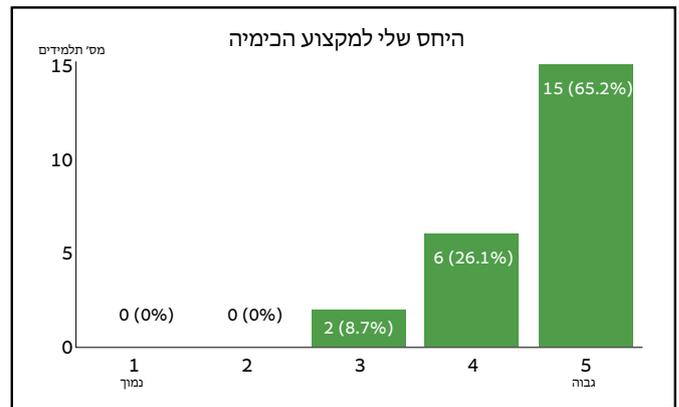
## האם הילדים משתמשים במודל או בקלאסרום שאותם אנחנו בונים עבורם?

ניתן לראות שבשנת תשפ"ג התלמידים משתמשים יותר בקלאסרום מאשר בשנים קודמות.

"נכנסתי לקלאסרום כדי לעזור על החומר של שיטורים שזהם לא הייתי, העסקתי את הסיכומים למחברת ועברתי על החומר בקלאסרום בנוסף, כדי אוודא שהבנתי הכוון, וזה עלר אי מאוד בעיקר כי לא הייתי צריכה אכטוב לחברים ולקשט מהם שיטלחו אי את הסיכומים כל קעם, ויכולתי להשלים את החומר לעצמי."

## היחס למקצוע

הילדים התבקשו לסמן 1-5, 5 הכי גבוה. כשתלמיד מגמה מסמן שהיחס שלו הוא 3, חשוב לשים לב, לנסות לדבר איתו ולכבוש את ליבו. יחס של 4-5 מצביע על מגמה יציבה ואפילו צומחת."



## מה שמרגישים כלפי המורה והזדמנות להגיד תודה למורה

"אודה על כל העזרה, דינה."

"אודה רבה על כל התמיכה והאכפתיות שהפגנת כלפינו לקראת המבחן."

"אודה רבה על כל העזרה, ואני אלמד הרבה יותר לקראת המבחן הבא."

"המורה באמת עשתה הכי הרבה שהיא עשתה כדי שנוצח."

"אודה ממש על ההשתדלות שלך בשיטורים כדי שנוצח, זה לא מוזן מאליי."

"את עזיך, דינה."

פיתוח אחריות אישית של התלמיד/ה ממבחן למבחן - הילדים מתחקרים אחרי ההתנהלות שלהם במהלך תקופת הלימודים ואת השאלה כמה התכוונו למבחן.

"עזיי להיכנס עם יוגר ביטחון למבחן. למדתי הרבה למבחן ועדיין נכנסתי בחוסר ביטחון."

"ללאוד הרבה יוגר למן לפני המבחן, כדי להספיק גם לעזור על כל הנושאים בקלאסרום ובחברת, ולאת מעבר אכטיבת העבודה."

## ערוץ תקשורת ושיח מכבד להעברה של ביקורת ופרגון

"אודה רבה על ההכנה למבחן בעזרת העבודה, אבל העבודה הייתה קצת יותר מדי ארוכה, לעצמי. זה היה מאמץ אכטן את הזמן שלי גם כדי להציח אסיים את העבודה, להבין מה אני עושה בעבודה ולהיות עשירה בשאר החולים והדברים שיש אי מחוץ לזית הספר."

"אני חושבת שדינה מלמדת זיי ברור, אני בדרך כלל מזינה את החומר במהירות."

"המורה מעבירה את החומר מציין ונתנת מרגלזאים טובים."

"לענות לשאלות ולחזק את היחס (לענות באופן שווה על שאלות אכל מלידי)."

השמעת התהליך אפשרה לי להכיר את נקודת המבט של התלמידים, לזהות צרכים או קשיים שלהם, לארגן את ההוראה בצורה מיטבית, להגדיל את מספר הלומדים במגמה ולשמור עליהם. חשוב לי להיות מעודכנת במה שקורה, להיות מודעת לסביבה כל הזמן ולחיות את המגרש הכיתתי שלי. זו הדרך שלי להצלחת מגמת הכימיה, להצלחת הקבוצה שלי, בדיוק כפי שקשר טוב "חי את המגרש" שלו, כובש את הלבבות ומוביל את הקבוצה לניצחון.

## מקורות:

1. [הסבר של ינאי](#)
2. [קישורים לשאלוני רפלקציה](#)